

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud prvního stupně předsedkyní senátu Mgr. Kamilou Drábkovou jako samosoudkyní ve věci

žalobce:

[redacted]
bytem [redacted]
korespondenční adresa: [redacted]
zastoupený Mgr. Michal Solich, advokát,
se sídlem Československé armády 556, 500 03 Hradec Králové

za účasti

dalšího účastníka řízení:

EG.D, a.s., IČO 28085400
se sídlem Lidická 1873/36, Černá Pole, 602 00 Brno

o náhradě za vyvlastnění, o nahrazení rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje, Odboru regionálního rozvoje, územního plánování a stavebního řádu, Oddělení stavebního řádu, č.j. KUJCK57273/2020 ze dne 5.5.2020, a o částku 222.000 Kč,

takto:

- I. Žaloba o náhradě za vyvlastnění, o nahrazení rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje, Odboru regionálního rozvoje, územního plánování a stavebního řádu, Oddělení stavebního řádu, č.j. KUJCK57273/2020 ze dne 5.5.2020 **se odmítá.**
- II. Řízení o zaplacení částky 222.000 Kč **se vylučuje** k samostatnému řízení.
- III. Žalobce je povinen zaplatit na náhradě nákladů řízení dalšímu účastníku řízení částku 300 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.
- IV. Žalobci bude po právní moci tohoto usnesení vrácen zaplacený soudní poplatek v částce 3.000 Kč z účtu Krajského soudu v Českých Budějovicích.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou dne 9.6.2020 se žalobce domáhal nahrazení shora citovaného rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje, odboru regionálního rozvoje, územního plánování a stavebního řádu, oddělení stavebního řádu (dále jen odvolací orgán), jímž bylo potvrzeno

rozhodnutí Magistrátu města České Budějovice, zn. SU 1731/2019 Mar, rozsudkem soudu ve znění, že žalovaný je povinen nahradit žalobci částku 12.372 Kč jako účelně vynaložené náklady žalobce a částku 503.260 Kč jako náhradu za omezení mu způsobená vyvlastněním a rovněž tak žalobci nahradit náklady řízení. Svou žalobu odůvodnil tak, že Magistrát města České Budějovice rozhodnutím zn. SU/10682/2013 HI, ze dne 2.12.2015, na žádost společnosti E.ON Distribuce a.s. (nyní EG.D a.s., pozn. soudu) vydal podle § 79 a § 92 stavebního zákona a § 9 vyhl. č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, rozhodnutí o umístění stavby – veřejně prospěšné stavby technické infrastruktury – liniové stavby technické infrastruktury: TR110 kV ČB Střed přívodní kabelové vedení VVN 2 x 110 kW (č. stavby [redacted]) [redacted] (dále jen stavba), která mimo jiné vede po pozemku parcela č. [redacted] v k.ú. [redacted], jenž je ve vlastnictví žalobce. Vedením stavby bude omezeno žalobcovo vlastnictví k pozemku a žalobce ve správním řízení odmítl udělit souhlas s umístěním stavby. Dne 13.3.2019 byla Magistrátu města České Budějovice doručena žádost o omezení vlastnického práva k předmětnému pozemku v rozsahu zřízení práva odpovídajícího věcnému břemeni o výměře 31,4 m² spočívajícím v právu zřízení služebnosti inženýrské sítě opravňující oprávněného ke zřizování a k provozování distribuční soustavy – kabelového vedení velmi vysokého napětí VVN včetně všech součástí a příslušenství, jak je vymezeno v geometrickém plánu č. [redacted] ze dne 23.2.2018 v rámci výše zmiňované veřejně prospěšné stavby. Žalobce na základě znaleckého posudku č. [redacted], vypracovaného soudním znalcem Ing. Milošem Holmanem, dospěl k závěru, že původní rozsah věcného břemene byl stanoven nesprávně, měl být stanoven v rozsahu přibližně 300 m² z důvodu nemožnosti provádět realizaci výkopu, uložení či odvozu výkopku, pokládání kabelu včetně manipulace, zahrnutí výkopu a dalších prací na pruhu toliko o šíři 2 m, jakož i se zohledněním skutečnosti, že část pozemku oddělená položením zemního kabelu bude z hlediska budoucí výstavby obtížně využitelná, resp. nevyužitelná. Navrhl proto rozšíření předmětu vyvlastnění z původních 31,49 m², kdy jednorázová cena věcného břemene zjištěná byla 3740 Kč na nových 300 m², kdy jednorázová cena věcného břemene zjištěná je ve výši 35.625 Kč a současně navrhl změnu způsobu vyvlastnění formou přímého odkupu žadatele za cenu stanovenou znaleckým posudkem, tj. 285.000 Kč. Současně podle § 19 odst. 4 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění) uplatnil nárok na náhradu újmy, která mu vznikla v souvislosti s tímto omezením s odkazem na smlouvu o smlouvě budoucí kupní ze dne 15.11.2012, kterou uzavřel se společností FINTALK INVEST s.r.o. v částce 222.000 Kč. Magistrát města České Budějovice následně v rozhodnutí omezil vlastnické právo žalobce k pozemku, parcele č. [redacted], v k.ú. [redacted], v rozsahu 31,49 m² na dobu neurčitou, stanovil žadateli lhůtu čtyř let k zahájení uskutečňování účelu vyvlastnění, uložil žadateli povinnost uhradit žalobci částku 3.740 Kč jako jednorázovou náhradu za vyvlastnění formou zřízení věcného břemene ve lhůtě 60 dnů ode dne právní moci rozhodnutí a uhradit mu náklady ve výši 5.500 Kč na zpracování znaleckého posudku. Odvolacím orgánem byl k odvolání žalobce doplněn výrok, jímž byl zamítnut žalobcův návrh na rozšíření předmětu vyvlastnění a v ostatních výrocích bylo prvoinstanční rozhodnutí potvrzeno. Rozhodnutí odvolacího orgánu bylo žalobci doručeno 11.5.2020.

2. Žalobce napadl správní žalobou podle § 24 odst. 3 zákona o vyvlastnění rozhodnutí odvolacího orgánu ve výroku o vyvlastnění, o určení lhůty pro zahájení uskutečňování účelu vyvlastnění a žalobou podanou v řízení podle části páté o.s.ř. ve výrocích týkajících se náhrady za vyvlastnění. Namítal, že správní orgány chybně určily okruh účastníků řízení, k nimž měla náležet i společnost FINKALK INVEST s.r.o, v jejíž prospěch svědčí smlouva o smlouvě budoucí kupní uzavřená se žalobcem dne 15.11.2012. Znalec oslovený vyvlastnitelem nesplnil zadání a nesprávně určil rozsah i cenu práva odpovídajícího věcnému břemeni. Znalec angažovaný žalobcem dospěl k závěru, že rozsah věcného břemene by měl být stanoven přibližně 300 m² z důvodů popsaných výše. V rozsahu stanoveném geometrickém plánem nelze kabelové vedení VVN nejenom zřítit,

ale ani provozovat. Míra omezení vlastníka z důvodu položení kabelového vedení na zbylém území je jasně patrná z přílohy získané dotazem na žalovaného z obdobného uložení sítě ve vlastnictví žalovaného. Správní orgány tyto závěry znalce chybně pominuly a žádost o rozšíření vyvlastnění neshledaly důvodnou. Zákon umožňuje i odkup dotčených pozemků, zejména za situace, kdy žalobce o tuto formu vyvlastnění stojí a požaduje ji. Žalobce rovněž nesouhlasil se zřízením věcného břemene za jednorázovou úplatu, požadoval po vyvlastniteli odkup 300 m² pozemku, jež budou zcela nepochybně dotčeny vlastnický tak, že budou pro zamýšlené využití pozemku zcela nepoužitelné, za cenu stanovenou znalcem v částce 285.000 Kč (300 x 950 Kč/m²). Nesouhlasil se závěrem správních orgánů, že vyvlastnění formou zřízení věcného břemene je v souladu s energetickým zákonem, občanským zákoníkem a Listinou základních práv a svobod. Na jednání vyvlastnitel lze nahlížet jako na loupež za bílého dne, kdy věcné břemeno bylo znalcem obstaraným vyvlastnitelem oceněno částkou 60 Kč, což je méně, než ocenění provedené znalcem a méně, než bylo pracovníkem vyvlastnitel nabízeno při ústním jednání ve věci (10.000 Kč). Cena pozemku 950 Kč/m² nebyla správními orgány ani účastníky sporována, takže přijali argumentaci vyvlastňovaného. Pozemek je sice veden jako orná půda, není platným územním plánem určen k zastavění, avšak z jeho umístění (lokalita [redacted]) navazuje z více stran za zastavěné území města a z plánované etapy Realizace výstavby města České Budějovice a existenci navazujících zastavovacích studií pro tuto lokalitu lze jednoznačně usoudit, že bude v budoucnu zastavěn, což se odráží na jeho obvyklé ceně stanovené znalcem žalobce, jak potvrzují i nabídky na jeho odkup ze strany třetích osob učiněné v minulosti, které se pohybovaly v rozmezí 1.000 – 1.250 Kč/m². Při rozšíření rozsahu práva odpovídajícímu věcnému břemenu na 300 m² by tak cena tohoto práva činila 35.625 Kč. V listopadu 2012 uzavřel vyvlastňovaný smlouvu o smlouvě budoucí kupní se společností FINTALK INVEST s.r.o. na prodej předmětných pozemků, v nichž byla kupní cena odstupňována podle období, v němž bude kupní smlouva uzavřena od 1.490 Kč/m² po 1.890 Kč/m². Po zahájení vyvlastňovacího řízení kupec odstoupil od části budoucí kupní smlouvy co do rozsahu předmětných 300 m². Vzhledem k zahájení vyvlastňovacího řízení nutno vycházet z ceny 1.690/m², a protože rozsah vyvlastnění by se měl týkat pozemku 300 m², vznikne vyvlastňovanému újma v případě odkupu pozemku vyvlastnitelem 222.000 Kč (1.690 Kč – 950 Kč = 740 Kč x 300 m²) a v případě zřízení věcného břemene za jednorázovou úplatu újma 471.375 Kč (1.690 Kč x 300 m² – 35.625 Kč). Žalobce požaduje, aby mu žalovaný nahradil újmu, která mu vznikne při ceně 950 Kč/m², tj. 29.915,50 Kč, resp. při výměře 300 m² částku 285.000 Kč, jako přímou újmu vzniklou žalobci v důsledku vyvlastnění a další majetkovou újmu představující ztrátu možnosti pozemky prodat společnosti FINTALK INVEST s.r.o., která do doby vyvlastnění zahajovacího řízení je byla ochotna odkoupit za částku 1.690 Kč/m², tj. při výměře 31,49 m² za částku 23.302,60 Kč, resp. při výměře 300 m² za částku 222.000 Kč. Žalobce tedy požaduje rozšíření předmětu vyvlastnění na 300 m² a odkup rozšířeného pozemku dotčeného vyvlastněním za částku 285.000 Kč a náhradu za újmy za pozemek dotčený vyvlastněním ve výši rozdílu mezi cenou uhrazenou vyvlastnitelem v případě odkupu a cenou, za kterou mohl vyvlastňovaný pozemek v době zahájení vyvlastňovacího řízení prodat, tj. 222.000 Kč, to vše po odečtení již přiznaných 3.740 Kč. V rámci náhrady účelně vynaložených nákladů požadoval náhradu za cestu k ústnímu jednání v částce 3.660 Kč a za právní zastoupení advokátem v částce 8.712 Kč, které mu správní orgány nepřiznaly v rozporu s § 10 odst. 2 zákona o vyvlastnění.

3. Řízení bylo přerušeno podle § 109 odst. 1 písm. b) o.s.ř. usnesením ze dne 24.8.2020, č.j. 11 C 3/2020-81 do doby pravomocného skončení řízení vedeného u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 61 A 17/2020 na základě žaloby podané proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu o vyvlastnění. Po pravomocném vyřešení této otázky (rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25.8.2020, č.j. 61 A 17/2020-54, právní moc 31.8.2020, jímž byla žaloba v plném rozsahu zamítnuta), soud svým usnesením ze dne 26.1.2021, č.j. 11 C 3/2020-92, rozhodl o pokračování v řízení.

4. Podle § 244 odst. 1 o.s.ř. rozhodl-li orgán moci výkonné orgán územního samosprávného celku, orgán zájmové nebo profesní samosprávy, popřípadě smírčí orgán zřízený podle zvláštního právního předpisu (dále jen „správní orgán“) podle zvláštního zákona o sporu nebo o jiné právní věci, která vyplývá ze vztahů soukromého práva (§ 7 odst. 1) d a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení.
5. Podle § 246 odst. 1 o.s.ř. je k návrhu oprávněn ten, kdo tvrdí, že byl dotčen na svých právech rozhodnutím správního orgánu, kterým byla jeho práva nebo povinnosti založena, změněna, zrušena, určena nebo zamítnuta.
6. Soud se nejprve zabíral včasností podané žaloby. Na žaloby o náhradu za vyvlastnění podle zákona o vyvlastnění nedopadá obecné pravidlo o lhůtě podání žaloby podle § 247 o.s.ř., ale speciální právní úprava obsažená v ust. § 28 odst. 1 a 2 zákona o vyvlastnění. Výrok o náhradě za vyvlastnění podle § 24 odst. 4 citovaného zákona lze projednat v občanském soudním řízení, k němuž je příslušný v prvním stupni krajský soud. Žaloba, kterou účastník požaduje, aby výrok podle § 24 odst. 4 byl projednán v občanském soudním řízení, musí být podána ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozhodnutí vyvlastňovacího úřadu; zmeškání této lhůty nelze prominout.
7. Na uvedené ustanovení dále navazuje úprava v ust. § 2 odst. 5 zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury (dále jen zákon o urychlení výstavby), který nabyl účinnosti 27.11.2009, podle něhož se lhůty pro podání žaloby k soudům a k přezkoumání nebo nahrazení správních rozhodnutí vydaných v řízení podle § 1 (tohoto zákona) zkracují na polovinu. O žalobách rozhodne soud ve lhůtě 90 dnů. Ustanovení předchozí věty obdobně platí i pro řízení o opravných prostředcích proti rozhodnutí soudu o žalobě.
8. Žalobce vymezil předmět řízení jako nárok na určení náhrady za omezení vlastnického práva státem v souvislosti s realizací veřejně prospěšné stavby technické infrastruktury – liniové stavby technické infrastruktury výše označené, jedná se tedy o nárok podle § 10 odst. 1 písm. b) a dále podle § 10 odst. 2 zákona o vyvlastnění nárok na náhradu jiných nákladů.
9. Z rozhodnutí Magistrátu města České Budějovice, Stavebního úřadu č.j. SÚ 1731/2019-13 ze dne 30.12.2019 vyplývá, že rozhodováno bylo též podle zákona o urychlení výstavby, když daná stavba, pro niž se omezení vlastnického práva žalobce uskutečnilo, je definována jako energetická infrastruktura ve smyslu § 1 odst. 4 písm. e) citovaného zákona. Podle § 30 uvedeného zákona také vyvlastňovací úřad rozhodl o povinnosti vyvlastnítele zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění ve stanovené lhůtě (čtyři roky). To odpovídá definici § 1 odst. 4 citovaného zákona, podle něhož se energetickou infrastrukturou pro účely tohoto zákona rozumějí stavby zařízení elektrizační soustavy a plynárenské soustavy podle jiného zákona zřizované ve veřejném zájmu, pokud nejsou v rozporu s platnou Politikou územního rozvoje nebo Zásadami územního rozvoje kraje.
10. Jelikož ze shora uvedeného plyne, že předmětná stavba je nepochybně stavbou veřejně prospěšnou a stavbou energetické infrastruktury, podřizuje se v důsledku toho správní i soudní řízení též zákonu č. 416/2009 Sb.
11. Pro posouzení otázky včasnosti žaloby je rozhodující ust. § 2 odst. 5 zákona č. 416/2009 Sb., které zkracuje lhůtu pro podání žaloby k soudu stanovenou zákonem o vyvlastnění na jednu polovinu, tedy na 15 dnů od právní moci rozhodnutí vyvlastňovacího úřadu.
12. Rozhodnutí odvolacího správního orgánu, jehož nahrazení se žalobce domáhá touto žalobou, obsahuje poučení, že se proti němu dále nelze odvolat. To je v souladu s aktuálně platným a účinným zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, jímž se řídí procesní stránka řízení před správním orgánem (podle § 68 odst. 1 tohoto zákona jsou náležitostmi rozhodnutí výroková část, odůvodnění a poučení účastníků, když obsah poučení konkretizuje § 68 odst. 5 správního řádu, podle něhož je nutno v poučení uvést, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je tak možno učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává). Žádné z ustanovení tohoto ani jiného

právního předpisu neukládá správnímu orgánu uvádět poučení o možnosti podání žaloby k soudu.

13. Podle judikatury vyšších soudů, která se zabývá otázkou včasnosti žalob (srov. například rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 24 Cdo 3221/2019 anebo 24 Cdo 1302/2019) je lhůta stanovená v ust. § 28 odst. 2 zákona o vyvlastnění modifikována ust. § 2 odst. 2 zákona o urychlení výstavby, podle něhož se lhůty pro podání žalob k soudům k přezkoumání nebo nahrazení správních rozhodnutí vydaných v řízeních podle § 1 zákona zkracují na polovinu. Soudy zde dovodily, že zkrácení lhůty na polovinu dle citovaného ustanovení zákona o urychlení výstavby se vztahuje i na řízení o náhradách za vyvlastnění, přičemž poučení o tom, že je možno podat na nahrazení rozhodnutí správního orgánu žalobu k soudu, stejně tak jako poučení o lhůtě k jejímu podání, již podle zákona o vyvlastnění ve znění účinném od 1.2.2013 nemusí být v rozhodnutí správního orgánu obsaženo. Tyto judikatorní závěry dopadají i na projednávanou věc, v níž se jedná o řízení, jež bylo zahájeno žalobou podanou na nahrazení pravomocného rozhodnutí správního orgánu a tedy i v této věci jde o řízení, jež podléhá úpravě shora citovaných předpisů. Není sporu o tom, že předmětná stavba je stavbou energetické infrastruktury, na jejíž režim dopadá jak zákon o vyvlastnění, tak i zákon o urychlení výstavby, včetně ustanovení o zkrácení lhůty pro podání žaloby.
14. Z informace odvolacího správního orgánu, kterou si soud vyžádal, vyplývá, že napadené rozhodnutí nabylo právní moci dne 11.5.2020. Pro počítání patnáctidenní lhůty se uplatní pravidlo stanovené v § 57 o.s.ř., jehož použití i pro žaloby dle páté části o.s.ř. vyplývá z ust. § 245 o.s.ř. Podle § 57 odst. 1 se do běhu lhůty nezapočítává den, kdy došlo ke skutečnosti určující počátek lhůty (což pro daný případ znamená, že lhůta začala plynout dnem 12.5.2020 a uplynula dnem 27.5.2020). Podle § 57 odst. 3 o.s.ř. platí, že lhůta je zachována, je-li posledního dne učiněn úkon u soudu nebo podání odevzdáno orgánu, který má povinnost je doručit. Žaloba by tedy byla včasná v případě, že by byla podána k soudu, či poštovní přepravě dne 27.5.2020. Jelikož se tak stalo až dne 9.6.2020, došlo ke zmeškání lhůty, které nelze prominout. Není možno uzavřít jinak, než, že žaloba byla podána opožděně.
15. Z těchto důvodů soud žalobu odmítl v souladu s § 250g odst. 1 písm. a) o.s.ř. Soud přitom rozhodoval bez nařízení jednání podle § 250g odst. 2 o.s.ř.
16. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 1 odst. 1, odst. 3 písm. a) vyhl. Ministerstva spravedlnosti o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 o.s.ř. a podle § 89a e.ř. Za písemné vyjádření k žalobě náleží dalšímu účastníku částka 300 Kč.
17. O vrácení zaplaceného soudního poplatku žalobci bylo rozhodnuto podle § 10 odst. 3 věta třetí, odst. 5 zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích. Zaplacený soudní poplatek bude žalobci vrácen, jelikož žaloba byla odmítnuta ještě před prvním jednáním ve věci.
18. Řízení o zaplacení částky 222.000 Kč bylo vyloučeno k samostatnému projednání, neboť nejde o nárok podřaditelný pod ust. § 10 odst. 1 písm. a), b), odst. 2 zákona o vyvlastnění, a tudíž projednatelný v řízení podle části páté o.s.ř., v němž je okruh řešených otázek striktně vymezen, jak plyne ze shora citovaného § 244 o.s.ř. Uvedeného nároku by se žalobce mohl domáhat v jiném soudním řízení, vedeném však podle části třetí o.s.ř., jelikož věcně jde o náhradu újmy na majetku žalobce, vzniklé v důsledku nerealizace předpokládaného prodeje pozemku dotčeného vyvlastněním. Jelikož k projednání a rozhodnutí takového nároku jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy, považuje již nyní soud za nezbytné předeslat svůj postup podle § 104a odst. 1 o.s.ř., kdy věc předloží Vrchnímu soudu v Praze k rozhodnutí o otázce věcné příslušnosti soudu.
19. Výrok o vrácení zaplaceného soudního poplatku 3.000 Kč žalobci je odůvodněn ust. § 10 odst. 3, věta třetí, zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v platném znění, podle něhož se

žalobci vrací soudní poplatek v plné výši, jelikož žaloba byla odmítnuta ještě před prvním jednáním ve věci.

Poučení:

Proti odst. I. a III. výroku tohoto usnesení lze podat odvolání do patnácti dnů od doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze u Krajského soudu v Českých Budějovicích. Proti odst. II. a IV. výroku tohoto usnesení není odvolání přípustné.

České Budějovice 31. března 2021

Mgr. Kamila Drábková v.r.
samosoudkyně